

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

MÁSODIK SZEKCIÓ

PEÁK kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(20280/04. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2008. július 1.

*Ezen határozat az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdésében foglalt
körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.*

A Peák kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Második Szekció) Kamaraként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Françoise Tulkens, *Elnök*,
Ireneu Cabral Barreto,
Vladimiro Zagrebelsky,
Danutė Jočienė,
Sajó András,
Nona Tsotsoria,
İşıl Karakaş *bírák*,
és Sally Dollé, *Hivatalvezető*,

2008. június 10-i zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

AZ ELJÁRÁS

1. Az ügy alapja egy, a Magyar Köztársaság ellen benyújtott kérelem (20280/04. sz.), amelyet az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (az "Egyezmény") 34. Cikke alapján egy magyar állampolgár, Peák István (a "kérelmező") 2004. április 6-án terjesztett a Bíróság elé.

2. A Magyar Kormányt (a "Kormány") Képviselője, dr. Höltszl Lipót képviselte az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumból.

3. 2007. szeptember 3-án a Bíróság úgy határozott, hogy közli a panaszt a Kormánnyal. Az Egyezmény 29. Cikkének 3. bekezdése alapján úgy döntött, hogy a kérelem érdemét és elfogadhatóságát együttesen vizsgálja.

A TÉNYEK

4. A kérelmező 1956-ban született és Balatonakarattyán él.

1. A kérelmező szabadalmi jogaival kapcsolatos eljárás

5. 1995. október 26-án a kérelmező találmánybitorlás megtörténtének megállapítása iránti pert indított a Fővárosi Bíróság előtt a Haditechnikai Intézet és hat személy ellen. A kérelmező annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy alperesek megsértették szabadalmi jogait, amikor egyik találmányát engedélye nélkül használták fel egy páncélozott járművek

katonai védelmét ellátó eszköz kifejlesztése során. A kérelmezőt szabadalmi ügyvivője képviselte.

6. 1997. április 17-én a Fővárosi Bíróság elutasította a kérelmező keresetét. 1997 májusában a kérelmező visszavonta szabadalmát, mivel úgy vélte, hogy a Fővárosi Bíróság ítéletéből az következett, hogy az ítélet csak a szabadalmi oltalomról való lemondást követően vizsgálható felül. Ezután fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Bíróság határozata ellen, fenntartva, hogy az alperesek engedélye nélkül használták fel találmányát.

7. 1999. január 6-án a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa hatályon kívül helyezte az elsőfokú határozatot, és a Fővárosi Bíróságot új eljárásra utasította.

8. A megismételt eljárásban 1999. november 9-én az alperesek előkészítő iratot nyújtottak be a Fővárosi Bírósághoz.

9. 2000. április 7-én a Fővárosi Bíróság ismételten elutasította a keresetet, megállapítva, hogy az alperesek találmánya a kérelmező találmányában alkalmazott megoldástól eltérő technikai megoldást tartalmazott, ezért az alperesek nem használták fel jogtalanul a kérelmező találmányát. A kérelmező fellebbezett.

10. 2003-ban a Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa technikai szakértőként a Magyar Szabadalmi Hivatal Szakértői Bizottságát rendelte ki, amely 2004. február 2-án terjesztette elő szakvéleményét. 2004. március 8-án a kérelmező más szakértők által készített ellenszakvéleményt nyújtott be.

11. A Legfelsőbb Bíróság fellebbviteli tanácsa helyben hagyta az elsőfokú bíróság 2004. március 31-i határozatát. A bíróság okirati bizonyítékokra, a technikai szakértő szakvéleményére, továbbá a felek vallomására alapozta ítéletét. A kérelmező felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Legfelsőbb Bíróság elé.

12. 2004. október 14-én a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati tanácsa érdemi vizsgálat nélkül elfogadhatatlanná nyilvánította a felülvizsgálati kérelmet, mivel a kérelem *ratione materiae* összeegyeztethetetlen volt a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseivel.

13. 2004 áprilisában a kérelmező büntető feljelentést tett a Fővárosi Főügyészségen, azt állítva, hogy az alperesek által előterjesztett dokumentumok hamisítottak voltak. Az eljárás folytatásának elrendelését követően 2005. április 18-án az ügyészség bűncselekmény hiányában megszüntette a nyomozást. A megszüntető határozatot a Legfőbb Ügyészség 2005 júniusában helyben hagyta.

2. A Fővárosi Bíróság ellen indított polgári per

14. 2004-ben a kérelmező államigazgatási jogkörben okozott kár miatt pert indított a Fővárosi Bíróság ellen a Pest Megyei Bíróság előtt, azt

állítva, hogy a Fővárosi Bíróság hibás döntése miatt 1997-ben le kellett mondania találmánya szabadalmi oltalmáról.

15. 2005. október 10-én a Pest Megyei Bíróság elutasította a kérelmező keresetét. A Bíróság megállapította, hogy a kérelmező tévesen fogadott el egy nem jogerős – és általa megfellebbezett – határozatot kötelező erővel bíró jogi állásfoglalásnak, ezért a Fővárosi Bíróság nem felelős a kérelmező által állítólagosan elszenvedett veszteségért.

16. 2006. április 13-án a Fővárosi Ítéltábla helyben hagyta az elsőfokú határozatot. A kérelmező felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz. 2006. november 9-én a Legfelsőbb Bíróság elutasította a kérelmet. A bíróság okirati bizonyítékokra, továbbá a felek vallomásaira támaszkodott.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 6. CIKKE 1. BEKEZDÉSÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

17. A kérelmező panaszolta, hogy a szabadalmi jogokkal kapcsolatos eljárás (ld. fenti 5-13. bek.) hossza összeegyeztethetetlen volt az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdésében lefektetett “ésszerű idő” követelményével. Az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdése kimondja:

“Mindenkinek joga van arra, hogy ... bíróság ... ésszerű időn belül ... hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában ...”

18. A Kormány vitatta a panaszt.

19. A figyelembe veendő időszak 1995. október 26-án kezdődött és 2004. október 15-én zárult le, vagyis kilenc évig tartott. A figyelembe veendő időszakból a Legfelsőbb Bíróság előtti felülvizsgálat hat hónapos időtartamát a kérelmező terhére kell róni, mivel az előterjesztett kérelmet a bíróság a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezései alapján *ratione materiae* elfogadhatatlanná nyilvánította, és a kérelem érdemi vizsgálatára nem került sor. Ilyen módon a releváns időszak két bírósági szinten nyolc évig és hat hónapig tartott, amely magában foglalta a megismételt eljárást is.

A. Elfogadhatóság

20. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben. Továbbá megjegyzi, hogy semmilyen más alapon sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatóvá kell nyilvánítani.

B. Érdem

21. A Bíróság megismétli, hogy az eljárás hosszának ésszerű voltát az eset egyedi körülményeinek fényében, és az alábbi kritériumokra figyelemmel kell megítélni: az ügy bonyolultsága, a kérelmező és a releváns hatóságok magatartása, valamint a per tétje a kérelmező számára (ld. többek között *Frydlender v. France* [GC], no. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

22. A Bíróság már többször megállapította az Egyezmény 6. Cikke 1. bekezdésének megsértését olyan ügyekben, amelyek a jelenlegihez hasonló kérdéseket vetettek fel (ld. fent idézett *Frydlender*).

23. A benyújtott dokumentumokat megvizsgálva a Bíróság úgy véli, hogy a Kormány nem terjesztett elő olyan tényt vagy meggyőző érvet, amely a Bíróságot a jelen körülmények között eltérő következtetés levonására bírná. A kérdéssel kapcsolatos esetjogra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy az eljárás túlzottan hosszú volt, és nem felelt meg az “ésszerű idő” követelményének.

24. Ezért az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY EGYÉB ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

25. A Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmező az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdése alapján az eljárás tisztességtelen voltát és kimenetelét is panaszolta. A Bíróság észrevételezi, hogy ezen panaszok lényegében negyedfokú természetűek: az ügyiratok alapján nincs jele annak, hogy a bíróságok elfogultak voltak, vagy hogy az eljárás más módon tisztességtelen volt. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

26. A Bíróság továbbá észrevételezi, hogy a kérelmező az Egyezmény Első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. Cikke alapján tulajdonjogának megsértését is panaszolta. Ebben az összefüggésben – a panasz alátámasztása és kifejtése nélkül – az Egyezmény 13. Cikkére is hivatkozott. A Bíróság úgy véli, hogy a kérelmező keresetének elutasítása egy olyan eljárásban, amely az önkényesség semmilyen jelét nem mutatja, nem vet fel az Egyezmény Első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. Cikke, vagy az Egyezmény 13. Cikke alá tartozó kérdést. Ebből következően a panasznak ez a része nyilvánvalóan megalapozatlan az Egyezmény 35. Cikkének 3. bekezdése szerinti értelemben, s ezt a részt az Egyezmény 35. Cikkének 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

27. Végül a Bíróság megjegyzi: a kérelmező – anélkül, hogy az Egyezmény valamely konkrét rendelkezésére hivatkozott volna – panaszolta, hogy feljelentése nem eredményezett elítélő ítéletet. A Bíróság

észrevételezi, hogy az Egyezmény és annak jegyzőkönyvei nem biztosítanak jogot harmadik személyek elleni vádemeltetéshez, illetve ilyen személyek elítéltetéséhez. Ebből következik, hogy a panasznak ezt a részét – mint az Egyezmény rendelkezéseivel *ratione materiae* összeegyeztethetlent – a 35. Cikk 3. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

28. Ebből következik, hogy ezen további panaszokat az Egyezmény 35. Cikkének 3. és 4. bekezdése alapján el kell utasítani.

III. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

29. Az Egyezmény 41. Cikke kimondja:

“Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

30. A kérelmező 35,8 milliárd forint vagyoni és nem vagyoni kártérítést követelt.

31. A Kormány nem nyilvánított véleményt a kérdésben.

32. A Bíróság nem lát okozati kapcsolatot a megállapított jogsértés és az állított vagyoni kár között; ezért ezt az igényt elutasítja. Méltányossági alapon azonban a Bíróság nem vagyoni kártérítésként 5600 eurót ítél meg a kérelmező számára.

B. Költségek és kiadások

33. A kérelmező ilyen címen nem terjesztett elő igényt.

C. Késedelmi kamat

34. A Bíróság úgy találja megfelelőnek, hogy a késedelmi kamatnak az Európai Központi Bank marginális kölcsönkamatán kell alapulnia, amelyhez további három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. A szabadalmi jogokkal kapcsolatos eljárás túlzott hosszával kapcsolatos panaszt elfogadhatóvá, a kérelem többi részét elfogadhatatlanná *nyilvánítja*;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 6. Cikkének 1. bekezdését megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. Cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára nem vagyoni kár tekintetében 5600 (ötezer hatszáz) eurót, továbbá az ezen összeget terhelő adók összegét kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összeg után;
4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2008. július 1-jén, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. § 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Françoise Tulkens
Elnök

Sally Dollé
Hivatalvezető